

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Bc. Adam Tomáš, Kulturní studia (KLSn)

Název práce: "Lidsky se smát a třídně nenávidět": Umění a stranická propaganda v ČSR 1918-1939

Vedoucí práce: prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce nabízí soustředěně zacílený, pojmově koherentní a materiálově komplexní výklad „aplikovaného“ výtvarného umění (především karikatury), které bylo v daném období využíváno k deklarování politických idejí a k šíření určitého politicky vyhraněného typu vidění světa, označitelného jako propaganda. Autor zevrubně vykládá samotný pojem propagandy, prezentuje mediální situaci a politické rozložení sil v daném období a poté se v sérii případových studií podrobně zaměřuje na základní témata, která propagandistický boj v daném období artikuloval. Tím, že nejde „přímo k věci“, ale vytvoří si pro výklad nosné kontextové podloží, překračuje práce tradiční podobu komentování jednotlivých periodik, karikaturistů či jejich děl, a vytváří produktivní dobový „slovník“, v němž ideově-politický boj probíhá. Práce tak zcela naplňuje metodologii a postuláty kulturních studií.

Adam Tomáš zvolil kompozici, která rezignuje na obvyklý přísně chronologický výklad, v němž se pak umělecké projevy (i užitého a účelového typu, jako právě karikatury) jeví jen jako produkty determinované zcela společensko-politickým kontextem. Výklad podle tematických trsů je poněkud náročnější na vnímání, protože obdobím putujeme sem a tam opakovaně, v rámci jednotlivých trsů, ale zase umožňuje více akcentovat svébytnost každého z témat. Díky tomu se vyznění práce zbavuje tradiční homogenní představy, v níž jednotlivá témata, „bitvy“ a kampaně splynou do celku, v němž se tematizuje především dobová atmosféra. Díky zvolenému přístupu vnímáme dané období spíš jako sled různorodých, byť třeba i simultánně probíhajících sporů, v nichž některá témata nebo zvolená média nebo rodící se subkultury (tramping) vystupují plastičtěji a komplexněji než jiná. Výsledný obraz je tedy myslím mnohem plastičtější a subtilnější, než jak tomu bývá při aplikaci tradičního chronologického uspořádání.

Práce vyniká jak rozsáhlou a pestrou škálou vykládaného materiálu, tak i výkladovou nápaditostí a čtivostí. Autorův výklad je poučený a nedopouští se zjednodušování. Je i velmi

dobře odzdrojovaný a dává zřetelně najevo, kdy autor vykládá zcela sám a kdy navazuje a využívá práce, které už se tématu věnovaly. Výsledkem je myslím výrazně nadstandardní a pozoruhodná práce, která je oborově přínosná a zároveň slouží jako vzor i z hlediska vděčného a profesionálně provedeného využití výtvarného materiálu, ale i vyvedení schémat, grafů atd.

K práci nemám po stránce obsahu ani formálního provedení žádné výhrady a zcela jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis vedoucího/oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 1. 6. 2020

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------